

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ «ВИТРАТИ» ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В УПРАВЛІНСЬКІЙ СИСТЕМІ

Мілевич Г. В., гр. Б-10м

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **О.В. Топоркова**

Державний біотехнологічний університет

Ефективність управління підприємствами ресторанного господарства (ПРГ), як відомо, в значній мірі залежить від достовірності обліку витрат. Існуюча практика обліку витрат не забезпечує в повній мірі оперативність ведення управлінського обліку на ПРГ. Витрати є одним із основних об'єктів управлінського обліку, тому необхідно мати чітке визначення терміну «витрати», а також їх роль в управлінській обліково-аналітичній інформаційній системі.

Поняття «затрати» і «витрати» зустрічаються і в міжнародному законодавстві, але МСФЗ не мають спеціалізованого стандарту, аналогу П(С)БО 16 «Витрати». Визначення поняття «витрати» надається безпосередньо в принципах підготовки та складання фінансової звітності і визначається як «зменшення економічних вигод протягом звітного періоду, що відбувається у формі відтоку чи виснаження активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення капіталу, не пов'язаних з його розподілом між учасниками акціонерного капіталу». Фактично, визначення витрат включають поняття збитків і витрат, що виникають в процесі звичайної діяльності.

Особливостями сучасного етапу дослідження витрат є удосконалення концепції управлінського обліку витрат в умовах застосування новітніх інформаційних систем. Облік витрат слід розглядати, як елемент сучасного управлінського обліку.

Провідними економістами висунута гіпотеза про те, що система показників управлінського обліку принципово не може бути постійною та повинна корегуватися залежно від специфіки завдань, що вирішуються під впливом умов функціонування виробничо-економічної структури, що зумовлює необхідність створення механізму активізації об'єктів обліку. В ході аналізу літературних джерел з'ясовано, що науковцями досліджується ряд питань: складові елементів політики управління витратами на ПРГ; оптимізація витрат на ПРГ та заходи по їх зниженню, з метою гарантування якості продукції та мотивування персоналу до пошуку та виявлення прихованих резервів; контроль витрат як на рівні підприємства, так і на місцях виникнення витрат, центрами відповідальності; особливості класифікації витрат, що впливають на організацію обліку

витрат; визначення сутності, значення та організації калькулювання; характеристика методів обліку витрат та калькулювання собівартості.

В процесі управління діяльністю ПРГ визначено взаємозв'язок системи бухгалтерського обліку та системи управління витратами, їх загальні та відмінні риси, роль (рис.1).

економічна с	11,5
класифікація	19,3
облік витрат	13
організація с	35,8
облік витрат	2,5
облік витрат	1,8
напрями водо	16,1

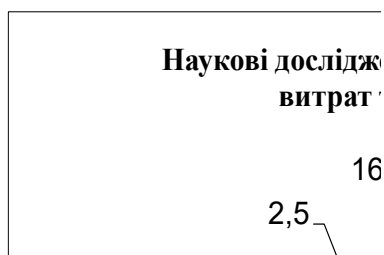

Рисунок 1 – Наукові дослідження в частині управлінського обліку витрат та калькулювання собівартості

Зарубіжний досвід свідчить про чітке розмежування понять «витрати» і «видатки» та використовує наступний підхід: витратами вважають «відтік або інше використання активів й/або виникнення кредиторської заборгованості в результаті відвантаження або виробництва товарів та включаються в розрахунок прибутку»; під видатками розуміють зменшення власного капіталу у результаті побічних або випадкових угод суб'єкта та усіх інших операцій, подій та обставин, які здійснюють на нього вплив протягом періоду, за винятком виплат власникам. В західному обліку немає чіткої класифікації витрат за елементами та статтями калькуляції. При цьому термін «елементи витрат», відповідає вітчизняному поняттю «статті калькуляції». Таким чином, витрати є спожиті у господарській діяльності ресурси, які ще не визнані витратами та відображаються у складі незавершеного виробництва, готової продукції, відвантажених товарів. З метою достовірного формування фінансового результату важливо правильно інтерпретувати це поняття. Аналіз бухгалтерської категорії «витрати» спрямований на формування теоретичних положень, які можуть бути у практичній роботі для ефективного управління, чіткого розмежування бухгалтерських рахунків витрат та закладеного в них юридичного змісту.